

ካሪክሊም

እዚ ካሪክሊም ብመሰረት እቲ ብፈጠራዊ ካሪክሊም (Creative Curriculum)፣ ናይ ወርቁ መምህራን (GOLD Assessment) መንግስቲ ኣዮዎ ናይ ቅድመ ትምህርቲ ቦርድን ከምኡውን ናይ ነፍሲ ወከፍ ተመሃራይ ናይ ትምህርቲ ዕላማ። እቲ ዕላማታት ትምህርቲ ኩነታት ናይ ነፍሲ ወከፍ ተመሃራይ ኣብ ግምት ዘእተወ እዩ።

ዕላማ ናይ ፈጠራዊ ካሪክሊም

ዋና ዕላማ ናይ ቅድመ ትምህርቲ ኣብ ምትግባር ካብ ንጥቀሙም ኣገባባት እቲ ቀንዲ ፈጠራዊ ካሪክሊም እንብሎ እዩ። እዚ ከኣ ኣብ ሃገርና እቲ ቀንዲ ብሳይንስ ዝድገፍ ኩለንተናዊ ዝኾነ ካሪክሊም ከይኑ ካብ ምወላድ ጀሚሩ ክሳብ 5 ዕድሜ ዝለዉ ህጻናት ክጥቀሙ ዝኽእሉ እዩ።

ንሕና እንኣምን ካሪክሊም ምስ ልዑል ዝኾነ ናይ መምህራን፣ ሞያዊ ምምዕባል፣ ናይ ስድራቤት ርክብ ዝሕግዝ ነገራት ክህልዎ እንከሎ ኣድማዒ ክኸውን ይኽእል። እዚ ከኣ ንነኣሽቱ ህጻናት፣ ንናይ ትምህርቲ ሰብ ሞያን፣ ህጻናትን ስድራቤቶም ዝጠቅም መደብ ንክህሉ ይሕግዝ።

እዚ ፈጠራዊ ካሪክሊም እንብሎም ንናይ ህጻናት ማሕበራውን ስምዒታዊ ምዕባላን ንናይ ምንባብን ቁጽርን፣ ሳይንስን መጽናዕቲ ስነ ሕብረተሰብን ዝጠቅም መደባት ከነተግብር ይሕግዝና።

እዚ መደብ ንዘመናዊ መጽናዕትን ሓይስቲ ዝኾኑ ሓሳባትን ዝሕዘ ከይኑ፣ ንናይ ትምህርቲ ስርዓትን ቕድሚት ከሰጉም ዝኽእል እዩ። እዚ ኣካይዳ እዚ ንፈጠራ ዘተባብዕን ንናይ መምህራን ኣብ ተመሃሮ ዘለዎም ተራ ዝኸብርን፣ ንነፍሲ ወከፍ ተመሃሮ ከኣ ትምህርቲ ሰሓብን ተደላዩ ክገብር ይኽእል እዩ።

እዚ ፍሉይ ኣካይዳና ንመምህራን ከተባብዕን፣ ልዑል ዓይነት ናይ ትምህርቲ ስርዓት ንክፈጥር ይሕግዝ። ልዕሊ ኩሉ ከኣ ነዚ ትምህርቲ ዳግማይ ናይ ምምላስ ዝገብርዎ መደባት ይኽእል።

እዚ ተፈጥሮኣዊ ካሪክሊም ብምጥቃም ኣብ ኩሎም ተመሃሮ ብዙሕ ኣወንታዊ ዉጽኢት ከምጽእ ዝኽእል መደባት ከተወጽእ ይከኣል። ንኢንግሊዘኛ ካልኣይ ቋንቋኦም ዝኾኑን ስንክልናን ዘለዎም ህጻናትን ከምኡ ዉን ቅልጡፍ ናይ ምምሃር ክእለት ዘለዎም ክሕግዎም ይኽእል እዩ። ዝያዳ ሓበሬታ ንምርካብ ነዛ ትስዕብ ሊንክ ብምጥቃቕ ክትዉከሱ ትኽእሉ።

www.teachingstrategies.com .

ናይዚ ካሪክሊም ዕላማታት እዞም ዝስዕቡ የጠቓልል

ማሕበራውን- ስምዕታውን

1. ንርእስኻ ዝስምዓካ ስምዒትን ንባህርያትካ ይቆጻጸር
  - ሀ. ስምዒት ይቆጻጸር
  - ለ. ደረጃን ምሕላውን ናይ ካልኣት ትጽቢት ይኸብርን
  - ሐ. ናይ ርእስኻ ድሌታት ብግቡእ ይማልእ
2. ኣወንታዊ ዝኾነ ዝምድና ምፍጣር

- ሀ. ምስ እኹላት ሰባት ዝምድና ይፈጥር
- ለ. ንናይ ካልኦት ናይ ስምዒት መልእኽቲ ይርዳእ
- ሐ. ምስ መዛኑ ይራከብ
- ደ. ፈተውቲ/ መሓተት ይፈጥር

- 3. ምስ ካልኦት ምዉሳኔ ኣብ ጉጅለ ብሃናዲ መንገዲ ሓቢርካ ምስራሕ
  - ሀ. ናይ ርእስኻን ናይ ካልኦት ድሌትን መሰልን ብማዕረ ይኸብ
  - ለ. ማሕበራዊ ሽግራት ይፈትሕ

ኣካላዊ

- 1. ናይ መገሻ ክእለታት ከተርእይ ይኸእል
- 2. ሚዛን/ ባላንስ ምሕላዉ ከተርእይ ይኸእል
- 3. መሓዉር ብግቡእ ናይ ምንቅስቃስ ክእለት ከተርእይ ይኸእል
- 4. ኣዳብእን ኣእዳዉን ብግቡእ ናይ ምንቀሳቅስን ምዉሃህድን ክእለት ከተርእይ ይኸእል
  - ሀ. ኣዳብዕትን ኣእዳዉን ይጥቀም
  - ለ. ናይ ስእልን ጽሕፈትን መሰርሒ ይጥቀም

ቋንቋ

- 1. እናኸበዱ ዝኸዱ ቋንቋ ምስማዕን ይርዳእ
  - ሀ. ቋንቋ ይርዳእ
  - ለ. መምርሒታት ይኸተል
- 2. ቋንቋ ተጠቂምካ ሓሳባትን ድሌታትን ምግላጽ
  - ሀ. ተወሳኺን እናወሰኸ ዝኸይድ ቁጽሪ ናይ ቃላት ይጥቀም
  - ለ. ብንጹር ይዛረብ
  - ሐ. ናይ ቋንቋ ሕግታት ይጥቀም
  - መ. ብዛዕባ ካልእ ግዜን ቦታን ይዛረብ
- 3. ምስ ካልኦት ግቡእ ዝኾነ ናይ ምብህሃል/ ምርድዳእ ክእለት
  - ሀ. ኣብ ዕላል ይጽመድ
  - ለ. ኣብ ቋንቋ፣ ማሕበራዊ ሕግታት ይጥቀም

ናይ ምርዳእ ክእለት

- 1. ንትምህርቲ ጽቡቕ ምርኣይ/ ምፍታዉ
  - ሀ. ይካፈልን ኣበርክቶ ይህብ
  - ለ. ተስፋ ዘይምቁራጽ
  - ሐ. ሽግር ምፍታሕ
  - መ. ናይ ምፍላጥ ባህጊ ምርኣይን ተበግሶ ይህልዎ
  - ሰ. ተዓጻጻፍነት መሃዝነትን ይርኢ
- 2. ተመክሮታት ምስ ካልኦት ምዝማድን ምዝካርን
  - ሀ. የላሊን ይዝክርን

ለ. ዝዛመዱ ነገራት ይራኽብ

3. አብ ክፍልታት ምምድባ ክእለት

4. ብምልክትን ስእልን ተጠቂምካ ብዛዕባ ዘየለ ነገር ክትሕብር

ሀ. ብምልክት ይሓስብ

ለ. አብ ማሕበራዊ ድራማታት ይዋሳእ

ናይ ምንባብ ክእለት

1. ፊደላትን ዝዉክልዎም ድምጽታት ምልልላይ

ሀ. ግጥሚ ክኾኑ ዝኽእሉ ቃላት የለሊ

ለ. ተመሳሳሊ ድምጺ ዘለዎ ቃላት አብ ሓደ ምሉእ ሓሳብ እንተለዉ የለሊ

ሐ. እናንኣሱ ዝኹዱ ድምጺ ይፈላሊ

2. ናይ ፊደላት ፍልጠት ከም ዘሎ የርኢ

ሀ. ኣስማት ናይ ፊደላት የለሊ

ለ. ናይ ድምጺ ፊደልን ዘሎ ዝምድና የለሊ

3. ናይ ዝተሓተመ ጽሑፍ ፍልጠት የርኢ ትቕጥም ይገለጽን

ሀ. መጽሓፍቲ ይጥቀሙሎን ይድንቕምን

ለ. አብ ዙርያ ዝተሓትመ ጽሑፍ ዘሎ ቃላት ይጥቀሙሎም

4. ንመጽሓፍትን ንካልኣት ጽሑፋትን ግብረ መልሲ ይህብ

ሀ. ዓዉ ኢልካ ዝንበብ መጽሓፍ አብ ዝሰምዓሉ ግዜን ብዛዕባ መጽሓፍ ዘተ አብ

ዝካይተደሉ ይሳተፍን

ለ. ናይ ምንባብ ክእለታት ይጥቀም

ሐ. ዛንታታት ይደግም

5. ጀማሪ ከርእዮ ዘለዎ ጽሕፈት ክእለት የርኢ

ሀ. ሽም ይጽሕፍ

ለ. መልእኽቲ ከሕልፍ ኢሉ ይጽሕፍ

ቁጽሪ

1. ናይ ቁጽሪ ስነ ሓሳባትን ንጥፈታትን ይጥቀሙሎም

ሀ. ይቆጽር

ለ. ብዝሒ ይዕቅንን ይገለጽን

ሐ. ቁጽርታትን እቲ ዝዉክልዎም ብዝሒ የዝምድ

2. ናይ ርሕቀት ዝምድናን ቅርጽን ይድህስስን ይገልጽን

ሀ. ሀናይ ርሕቕት ዝምድና ይርዳእ

ለ. ቅርጽታት ይርዳእ

3. የወዳድርን ይዕቅንን

4. አብ ከባቢዩ ዝርእዮም ነገራት ይፍለጡምን ፍልጠቱ የርእይን

ሳይንስን ተክኖሎጂን

- 1. ሳይንሳዊ ናይ ፍልጠት ምክክር ክእለት ይጥቀም
- 2. ናይ ሂወት ዘለዎም ባህርያት ይርኢ
- 3. ናይ ኣቕሓን ባህርያቶምን ዝምልከት ፍልጠት ይርኢ
- 4. ናይ ኣካባቢ ፍልጠት ይርኢ
- 5. ምሳርሒን ካልእ ተክኖሎጂ ተጠቂምካ ዕማማት ምዕማም

ማሕበራዊ ምጽናዕቲ

- 1. ብዛዕባ ገዛእ ርእሱ ፍልጠት ይርኢ
- 2. ብዛዕባ ሰባትን ብከመይ ከም ዝነብሩን መሰረታዊ ዝኾነ ፍልጠት ምርኣይ
- 3. ኣብ ዝፈልጦም ሰባትን ቦታታትን ለውጢ ምስ ዝህሉ ይድህስስ
- 4. ቅልል ዝበለ ናይ ጆግራፍ ፍልጠት ይርኢ

ስነ ጥበብ

- 1. ስእላዊ ስነ ጥበብ ይድህስስ
- 2. ናይ ሙዚቃን ካልእ መግለጽን ሓሳብት ይድህስስ
- 3. ናይ ሳዕስዒትን ምንቅስቃስን ሓሳብት ይድህስስ
- 4. ብተግባርን ዘረባን ዝግበር ድራማ ይድህስስ

ናይ ቋንቋ እንግሊሽ ምልክት

- 1. ኣብ ምስማዕን ምርዳእን ቋንቋ እንግሊሽ ይርኢ
- 2. ምልክት ምዝራብ ቋንቋ እንግሊሽ ይርኢ

መምዘኒ ፈጠራዊ ካሪክለም፡ GOLD

ዕላማ ናይ መምዘኒ

ናይ መምዘኒ ሓብሬታ ነቲ ንሓይ ሓይ (ዉልቃዊ ዕላማ ንዘድልዮም) ተመሃሮ ኢልና ነዉጽኦ ዕላማታት ብጣዕሚ ጠቓሚ እዩ። እዚ ሓድሽ ኣገባብ ንመምሃራን ይሕግዝን ትኽክለኛ ዝኾነ ናይ ኣመሃህራ መንገዲ ክህሉ ይገብርን እዩ። እዚ ከኣ እቲ ተመሃሮ ዘድልዮም ሰረት ንከንጽፉ ይሕግዝዎ.

ብጎልድ / GOLD ዝምዘኑ ክእለታት

እዚ ኣብተን 10 ዕላማታት ጎልድ/ GOLD የተኩር፣ ንሱ ከኣ ኣብ ምምዕባልን ምምሃርን ክሕግዝ ይኽእል።

ብከመይ እዩ እዚ መሳርሒ ክትግበር?

እቶም ሰራሕተኛታት እቲ ክፍሊ ንነፍሲ ወከፍ ተመሃራይ ምስ ግዜ ይከታተልዎ፣ ግን እዚ ክግብሩ ከለዉ እቲ ተመሃራይ ኣብ ዉሽጢ ጉጅለ ተመሃሮ ክህሉ ከሎ ዉን ክኸዉን ይኽእል።

እዚ ናይ መምዘኒ ሓበሬታ ብከመይ ንጥቀመሉን ምስ ስድታ ቤታት ከኣ ንካፈሎን?

እቲ መምሃሪ ክፍልታት ብዛዕባ ነፍሲ ወከፍ ተመሃራይ መዝገብ ክሕዝ እዩ፣ ከምኡ ከኣ እቲ ንክእለት ዝምልከት መምዘኒ ከመልእ እዩ። እቲ መምህር ከኣ ነቲ ውጽኢት ይትርጉሞሞ ብመሰረት ኣድላይነቱ ከኣ ኣብ መዓልታዊ ንጥፈታት ይጥቀመሎም። ክልተ ግዜ ኣብ ዓመት ስድራቤታትን መምህራንን ይራኽቡ ሞ ኮንፈረንስ ይካይዱ። ኣብዚ ኮንፈረንስ ከኣ ጸብጻብ ትምህርቲ ምስ ወለዲ ንካፈሎ። እቲ ጸብጻብ ናይ ዉላድኩም፣ ካርድ ብመሰረት እቲ ኣብ ላዕሊ ተዘርዚሩ ዘሎ ናይ ምዕባላ መምዘኒታት ይገለጽ።

ናይ ስድራቤት ኣበርክቶ

ኣብ ግዜ ኮንፈረንስ፣ ናይ ገዛ ምብጻሕ፣ ናይ መዓልታዊ ምልእኽቲ ምቅብባል፣ ሰራሕተኛታት እቲ መምሃሪ ክፍሊ፣ ካብ ስድራቤታት ብዛዕባ ዉልድኩም ኣብ ገዛ ዘርእይዎ ክእለታትን ባህርያትን ሓበሬታ ክእክቡ እዮም። እቲ ካብ ስድራቤታት ዝተኣከበ ሕበሬታታት ኣብቲ ናይ መምዘኒ መስርሕ ንጥቀመሉ።

ካልእ መምዘኒታት

እቲ ብ ኣይ ጂ ዲ ኣይ/ IGDI እንብሎ ናይ ዳህሰሳ ንነፍሲ ወከፍ ተመሃራይ ኣብ ዓመት ሰለስተ ግዜ ይካየድሉ። እዚ ከኣ እቶም ተመሃሮ እቲ ናይ ምንባብ ክእለቶ ንግቡእ ይስጉምን ወይ ኣይስጉምን ዝፈለገ እዩ።